

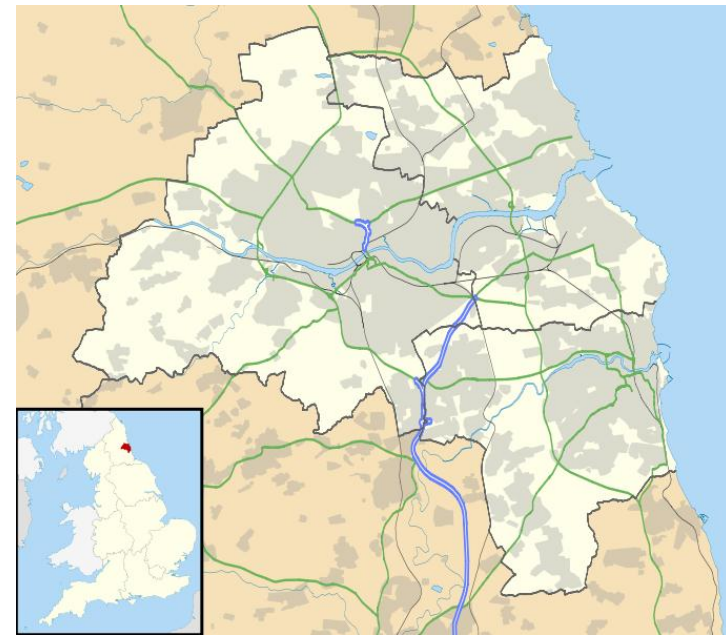
Działanie zamiast słów!

Wykorzystanie metod oceny partycypacyjnej do tworzenia
lokalnego planu działania

Aleksandra Zając
Instytut Socjologii UW

Kontekst

- South Shields – miasto w północnej Anglii, położone koło Newcastle upon Tyne
- Duże bezrobocie po upadku przemysłu ciężkiego (stocznie i porty) – 15-18% między 2000 a 2005 rokiem
- *Neighbourhood Renewal Fund*, wyrównujący dysproporcje między 88 najbiedniejszymi miejscowościami w Anglii a resztą kraju

Osiedle Horsley Hill

- Położone nad brzegiem morza osiedle domów jednorodzinnych
- Ponad 70% z nich własność komunalna
- Bezrobocie i niskie dochody wśród mieszkańców
- Wiele pustostanów zajętych przez bezdomnych
- Spadek poczucia bezpieczeństwa i coraz większa chęć wyprowadzki

Powołanie
Grupy PA

Trening

Zbieranie
opinii w
społeczności

Grupowanie i
wyłanianie
obszarów

Dyskusje o
rozwiąza-
niach

Matryca
rozwiązań

Ustalenia z
instytucja-
mi

Ostateczny
dokument

Ocena partycypacyjna (*Participatory Appraisal*)

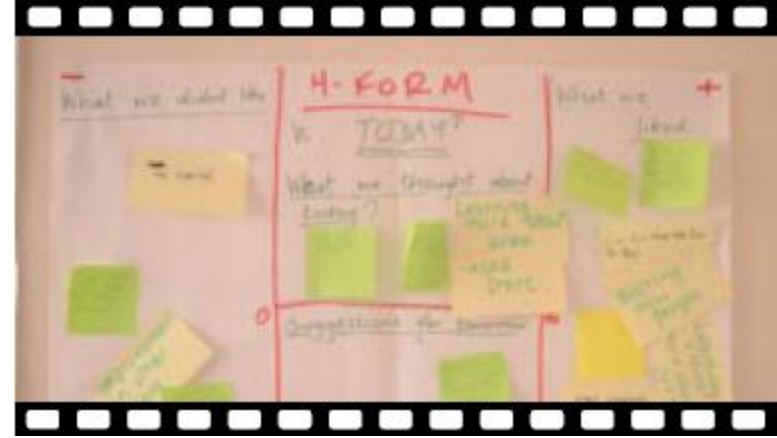
- Podejście do pracy ze społecznościami lokalnymi, które przypisuje równą wagę wiedzy i doświadczeniu mieszkańców oraz umiejętności rozwiązywania ich problemów
- Mieszkańcy są ekspertami w sprawach, które dotyczą ich życia, a rozwój społeczności lokalnych powinien odzwierciedlać ich potrzeby i preferencje
- Mieszkańcy uczą się wybranych technik badawczych i sami prowadzą badanie dotyczące potrzeb społeczności
- **Przejście od problemów** (jak źle tu jest) **do rozwiązań** (jak powinno być)
- Użycie OP prowadzi do wzrostu spójności i zaangażowania członków społeczności lokalnych w ich sprawy

Powołanie grupy i zbieranie opinii

- Marzec 2005 – powołanie Grupy OP – głównie członkowie Stowarzyszenia Mieszkańców, ale również niezrzeszeni mieszkańcy + urzędnicy
- Szkolenie z technik OP prowadzone przez Zespół PEANuT
- Zbieranie opinii (maj 2005) – zespoły złożony z mieszkańców i urzędników przez dwa tygodnie rozmawiały z mieszkańcami w ważnych punktach osiedla
  - Tabela H
  - Opinie na samoprzylepnych karteczkach
  - Ponad 500 opinii od 200 osób

Tabela H

Co nam się nie
podoba?

Co myślimy o
aktualnej sytuacji

Co nam się
podoba?

Co możemy zrobić, by ją
zmienić?

Clustering

• Grupowanie odpowiedzi – członkowie grupy wyłonili powtarzające się tematy, do których przypisali wypowiedzi

- poprawa estetyki osiedla
- poprawa jakości budynków
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
- stworzenie dobrego otoczenia dla dzieci i młodzieży
- poprawa dostępu do komunikacji publicznej
- zwiększenie dostępności sklepów
- polityka mieszkaniowa, która sprzyjałaby powstaniu zrównoważonej społeczności
- integracja społeczności lokalnej
- poprawa współpracy z pracownikami socjalnymi i urzędnikami
- pomoc w powrocie do pracy osobom bezrobotnym
- zaspokojenie potrzeb edukacyjnych
- poprawa stanu zdrowia mieszkańców

Dyskusja o wynikach

- Dyskusja o wynikach i rozwiązaniach – 14 spotkań z mieszkańcami od czerwca do sierpnia 2005 roku
  - grupy fokusowe,
  - otwarte spotkania dla mieszkańców, zebrania w terenie (na ulicy czy na boisku szkolnym),
  - lokalne festyny, takie jak Dzień Rodziny czy Dzień Zdrowia Seniora w przychodni.
- Każde spotkanie skierowane do konkretnej grupy mieszkańców, dotyczące od jednego do trzech tematów
- Walka ze znużeniem i brakiem rezultatów – wprowadzenie niewielkich zmian poprawiających estetykę
- Sondaż przeprowadzony przez firmę badawczą na temat postrzeganych problemów w Horsley Hill
  - Wyniki pokryły się z tymi, które uzyskali członkowie grupy OP

Matryca rozwiązań

- Zebranie pomysłów rozwiązań zgłoszonych przez mieszkańców
- Matryca rozwiązań
  - przy każdym zakresie tematycznym wylistowane pozytywne i negatywne komentarze mieszkańców
  - kwestie wymagające ich zdaniem zmiany,
  - tabela przedstawiająca zgłoszone rozwiązania
- Podsumowujące spotkanie z mieszkańcami i ostatnie poprawki w matrycy
- Ustalenia z instytucjami publicznymi
- Stworzenie „Sąsiedzkiego Planu Działań”

Dlaczego się udało?

- Zaangażowanie członków grupy – ponad 1200 godzin wolontarystycznej pracy na rzecz społeczności
- Praca ze społecznością lokalną przed rozpoczęciem procesu
- Animowanie życia sąsiedzkiego (festyny, reanimacja Stowarzyszenia Mieszkańców)
- Newselettery poprzedzające każdy ważny etap działań
- Udział urzędników – podniesienie wiarygodności procesu w oczach mieszkańców